

zaaknummer: 564836  
afdelingsnaam: BenO-Samenleving  
steller: Bas De Jong  
telefoonnummer: 035 629 2522  
  
onderwerp: uitvoeringsnotitie buurten 3.0

---

## Voorstel

1. De concept uitvoeringsnotitie buurten 3.0 vast te stellen;
2. De uitvoeringsnotitie buurten 3.0 ter advisering aan het college voor te leggen aan de commissie Zorg en Samenleving van 2 oktober 2019, met name voor wat betreft:
  - a. de in de uitvoeringsnotitie buurten 3.0 voorgestelde wijzigingen in de buurtcyclus;
  - b. het inrichten van een interactief platform wijkgericht werken en de daarbij behorende financiële consequenties als aanvraag mee te nemen in de begroting 2020.

## Samenvatting

Op 8 maart 2017 heeft de gemeenteraad de kadernotitie buurtgericht werken: leve de buurt! vastgesteld. Er is nu twee jaar met de uitgangspunten en kaders uit deze notitie gewerkt. De ervaringen en inzichten met het buurtgericht werken en de ambities van het huidige college en uw raad zijn aanleiding om opnieuw naar deze uitgangspunten en kaders te kijken en nieuwe prioriteiten te stellen bij het wijkgericht werken voor de komende jaren.

Het grote leerpunt over de afgelopen jaren is dat de veronderstelde maakbaarheid van het wijkgericht werken vanuit de gemeente beperkt is en dat iedere wijk vraagt om een maatwerk aanpak (zowel op inhoud als op wijze van organisatie). Daarbij legde de gemeente de afgelopen twee jaar<sup>1</sup> nog teveel de nadruk op de eigen werkwijzen en opgaven en met de behoefte om vooraf op basis van eigen uitgangspunten te willen bepalen wat in de wijk nodig is. Tot slot is gebleken dat nog te weinig gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden om kennis en data met betrokkenen te delen.

Om in de toekomst de aansluiting te vinden op de vragen en behoeften van de inwoners en daarmee het buurtgericht werken te verbeteren is het nodig kritisch te kijken naar een aantal uitgangspunten van de kadernotitie en nieuwe prioriteiten te kiezen.

Op basis van deze ervaringen en inzichten stelt het college voor zich bij de uitvoering te richten op de volgende drie speerpunten:

1. prioriteiten van de buurt centraal stellen;
2. meer laagdrempelige interactie en zorgdragen voor het daarvoor benodigde instrumentarium;
3. de gemeentelijke organisatie en manier van werken zo inrichten dat er meer ruimte kan worden gegeven aan buurtinitiatief en behoeften in de wijk.

De uitwerking van deze prioriteiten is beschreven in de bijgevoegde uitvoeringsnotitie buurten 3.0.

## Inleiding

Het wijkgericht werken is al meerdere jaren een belangrijk thema voor de gemeente Hilversum. In de voorgaande raadsperiode van 2014-2018 is hiervoor een apart programma Buurten uitgevoerd. De kern

---

<sup>1</sup> Zie ook de raadsinformatiebrief 2019-44 en de jaarrapportage 2018 programma buurten

van het wijkgericht werken in Hilversum bestaat sinds een aantal jaren uit een buurtcyclus bedoeld om wijk-, buurt en straatinitiatieven van inwoners financieel en met ambtelijke inzet te ondersteunen. Er is daarvoor een buurtenbudget, met jaarlijks € 500.000 beschikbaar als subsidie voor deze initiatieven. In iedere wijk is een buurtcoördinator actief, die als intermediair tussen de gemeentelijke organisatie en inwoners vraagstukken en initiatieven herkend, benoemd en adresseert. Dat doen ze in nauwe samenwerking met hun wijkwethouder. Het wijkgericht werken leidt in toenemende mate tot een andere manier van werken in de gemeentelijke werkorganisatie, waarbij de vraag van buiten een grotere invloed krijgt op beleid, beleidskeuzes en uitvoering.

Wijkgericht werken is een continue ontwikkeling en bovengenoemde activiteiten leveren een schat aan ervaringen en inzichten om te leren van bestaande processen en deze processen aan te passen of nieuw te introduceren. Het is daarom nodig om periodiek het lopende beleid ten aanzien van wijkgericht werken opnieuw tegen het licht te houden en eventuele nieuwe focuspunten aan te leggen.

Bij het opstellen van deze uitvoeringsnotitie is met buurtvertegenwoordigers en raadsleden gesproken in drie benen-op-tafel sessies. In deze sessies zijn de ervaringen en inzichten in wijkgericht werken gedeeld en besproken.

## Probleemstelling/doel

het wijkgericht werken dusdanig vormgeven dat het nog beter aansluit en kansen biedt bij initiatieven uit de Hilversumse samenleving

## Argumenten

### 1.1 *De inrichting van de uitvoering van het wijkgericht werken is een bevoegdheid van het college en de werkorganisatie*

Het operationaliseren van het wijkgericht werken binnen de grenzen van de kadernotitie buurtgericht werken is aan het college en de werkorganisatie. Keuzes die daarin worden gemaakt raken echter ook aan de wijze waarop de raad zich verhoudt tot de inwoners van Hilversum en de ambitie die raadsbreed leeft op dit onderwerp. Het college heeft de wens om de raad daar betrokken bij te houden. Daarom is op initiatief van de wethouder buurten bij het opstellen van deze uitvoeringsnotitie buurten 3.0 ook een benen op tafel gesprek georganiseerd met raadsleden. Eenzelfde gesprek heeft plaatsgevonden met buurtvertegenwoordigers uit alle Hilversumse wijken. Een gesprek met de organisaties waarmee de gemeente in de wijk samenwerkt vindt nog plaats in september 2019.

### 2.1 *De wijkagenda sluit niet goed aan op de beleving en behoefte in de wijk*

De “maakbaarheid” van de buurt en het buurtinitiatief laat zich niet of beperkt door de gemeente sturen. De gemeente denkt nog teveel aanbodgericht en instrumenteel. De gemeente heeft de neiging om de oplossing te vertalen naar middelen, die dan al gauw doel op zich worden. De wijkagenda is daar een goed voorbeeld van: de theorie en de wens erachter spreekt aan, maar de praktijk vraagt om ander en meer flexibel instrumentarium en meer keuze in instrumentarium. Initiatiefnemers willen graag geholpen worden bij het realiseren van hun initiatief en niet na hoeven denken over lange termijn doelen en opgaven: “vandaag een probleem, morgen een oplossing!”

### 2.2 *organisatiegraad verschilt per wijk*

Wijken, buurten en straten zijn geen organisaties zoals versawelzijn, politie, woningcorporaties, projectontwikkelaars, etc. Veronderstelde organisatiestructuren zijn eerder uitzondering dan regel. Mensen organiseren zich in losse verbanden rondom concrete issues, waar ze zich direct betrokken bij voelen (vanuit weerstand of inspiratie) en wat hen raakt in hun dagelijkse leven en of omgeving.

### 2.3 *Meer recht doen aan de diversiteit en behoefte aan flexibiliteit*

De voorstellen voor aanpassing van de buurtcyclus beogen dat meer maatwerk per wijk mogelijk wordt. Daarmee vergroten we de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van inwoners bij hun

eigen omgeving. Dat betekent onder andere meer aansluiten op de bestaande netwerken en hoe inwoners zijn georganiseerd. In de ene wijk kan dat zijn op wijkniveau. In andere wijken kan dit betekenen dat dit een optelsom is van op buurt- of straatniveau georganiseerde inwoners. Daarmee hangt ook samen in hoeverre inwoners zich bezig houden en betrokken voelen bij een lange termijn agenda voor hun wijk.

#### 2.4 *Verbinding maken tussen initiatieven, wijkthema's en gemeentelijke opgaven als kansen zich daarvoor aandienen*

In het wijkgericht werken is de wens om zoveel als mogelijk een goede verbinding te leggen tussen de initiatieven van inwoners zelf, de vraagstukken die we vanuit inwoners, welzijns- en andere organisaties en de gemeente zien en de opgaven die we als gemeente hebben in de verschillende opgaven. In de praktijk blijkt deze wens niet altijd uitvoerbaar, maar is er wel een neiging om dit tot doel te maken van de gemeentelijke inzet. Met de nieuwe buurtcyclus willen we vooral een duurzame relatie en dialoog opbouwen. In die dialoog kunnen we de kansen om initiatieven, wijkthema's en opgaven op elkaar af te stemmen beter grijpen, zonder dat dit leidt tot een door de gemeente opgelegd format, waar andere partijen zich niet aan gecommiteerd voelen.

#### 2.5 *Een interactief platform vervult een centrale rol in het wijkgericht werken en sluit aan bij de hedendaagse wijze van communiceren en digitalisering*

Onder alle betrokkenen is behoefte aan een level-playing-field als het gaat om informatie en kennis. Deze behoefte reikt van een simpele activiteitenkalender tot aan demografisch kengetallen tot aan een overzicht van de buurtinitiatieven in de eigen wijk en in andere wijken. De manieren om dat aan te bieden zijn legio: "Het moet vooral toegankelijk en makkelijk zijn". Het idee is dat door gevalideerde informatie te delen met inzet van digitale middelen de invloed van bewoners op hun leefomgeving groter wordt en dat ze zich beter kunnen organiseren. Doordat meerdere partijen zijn aangesloten op dit platform ontstaan meer mogelijkheden om samen inzichten en ervaringen te delen en hiervan te leren voor toekomstige samenwerking. Het is aanvullend op het gesprek op straat.

### Kanttekeningen

#### 2.1 *Zonder actief beheer en coördinatie kan een interactief platform niet goed functioneren en zich ontwikkelen*

Voor het goed functioneren van een laagdrempelig interactief platform zoals in de uitvoeringsnotitie buurten 3.0 wordt voorgesteld is actief beheer noodzakelijk. Daarin is in de huidige bezetting niet voorzien. De financiële gevolgen hiervan gaan als aanvraag mee in de begroting 2020. Indien niet met deze financiële gevolgen wordt ingestemd zullen de voorgestelde ambities met het laagdrempelige interactieve platform niet gerealiseerd kunnen worden.

### Financiën, middelen & capaciteit

De voorstellen in de uitvoeringsnotitie buurten 3.0 passen binnen de eerder in de kadernotitie buurtgericht werken: leve de buurt! gestelde financiële randvoorwaarden met uitzondering van de kosten gemoeid met het beheer en coördinatie van het interactieve platform. Zoals eerder aangegeven worden deze gevolgen als aanvraag meegenomen in de begroting 2020. Deze kosten zien er als volgt uit:

| Begroting 2020                                   | 2020                                                                                                                                                                                                  | 2021 e.v.                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Digitaal platform extra op agenda digitalisering | € 100.000                                                                                                                                                                                             | € 65.000                                                                                                                                                                              |
| Onderbouwing                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- € 35.000 investering/aankoop in digitaal platform</li> <li>- € 55.000 structureel voor een procescoördinator/community manager digitaal platform;</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- € 55.000 structureel voor een procescoördinator/casemanager digitaal platform;</li> <li>- € 10.000 voor kosten licentie en beheer</li> </ul> |

|  |                                              |  |
|--|----------------------------------------------|--|
|  | - € 10.000 voor kosten licentie en<br>beheer |  |
|--|----------------------------------------------|--|

In de uitvoeringsnotitie buurten 3.0 worden ook voorstellen gedaan met betrekking tot het toedelen en de mandatering van middelen uit het buurtenbudget aan inwonersinitiatieven. Deze voorstellen passen binnen het mandaat van het college. Desalniettemin wil het college daar de raad wel over informeren, omdat zij ook in het verleden hier vragen over heeft gesteld.

### **Uitvoering**

Na vaststelling door de gemeenteraad zullen de voorgestelde acties worden opgepakt. De inrichting van het interactieve platform is mede afhankelijk van de besluitvorming rondom de begroting 2020.

De uitvoering van buurten 3.0 zal meer nog dan in het verleden leiden tot maatwerk per wijk en daarmee ook onderscheid in aanpak. Vanuit de communicatie zal wel worden gewerkt aan een eenduidig en herkenbaar beeldmerk van al deze activiteiten.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,  
de gemeentesecretaris,                      de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

### **Bijlage(n)**

1. uitvoeringsnotitie buurten 3.0